

Kinnitatud Ridala Põhikooli direktori

05.09.2016 käskkirjaga nr 30

Õppekava üldosa

ÜLDSÄTTED

§ 1. Ridala Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

1. Ridala Põhikooli õppekava on koostatud *Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava*, *Põhikooli riikliku õppekava* ja *Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava* alusel. Kooli õppekava on lasteaia ja põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
2. Kooli õppekava koostades lähtus kool koolieelse lasteasutuse ja põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, lasteaia ja kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
3. Lasteaia ja kooli õppekava (edaspidi *Kooli õppekava*) koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab põhikooli direktor. Kooli õppekava kehtestab direktor.
4. Kooli õppekavas on üldosa, lasteaia õppekava ja ainekavad. Lasteaia õppekava ja ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.
5. Ridala Põhikooli kooliastmed on:
  - Lasteaed (kolm rühma);
  - I kooliaste –1.–3. klass;
  - II kooliaste –4.–6. klass;
  - III kooliaste –7.–9. klass.
6. Ridala Põhikooli õppekava üldosas esitatakse:
  - Ridala Põhikooli väärtused;
  - Ridala Põhikooli eripära;
  - Ridala Põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
  - Pädevused;
  - Õppimise käsitlus Ridala Põhikoolis;
  - Õppekeskkond;
  - I kooliastmes taotletavad pädevused;
  - II kooliastmes taotletavad pädevused;
  - III kooliastmes taotletavad pädevused;
  - Ridala Põhikooli õppekorraldus;
  - Ridala Põhikooli III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva loovtöö korraldamise kord;
  - Ridala Põhikooli tugiõppe, õpiabi ja õpilaste nõustamise kord;
  - Ridala Põhikooli hindamisjuhend;
  - karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
  - õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
  - õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
  - kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
7. Ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused klassiti.

Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad on:

- *Ridala Põhikooli lasteaia õppekava* (lisa 1);
- Ainevaldkond *Keel ja kirjandus* (lisa 2);
- Ainevaldkond *Võõrkeeled* (lisa 3);

- Ainevaldkond *Matemaatika* (lisa 4);
- Ainevaldkond *Loodusained* (lisa 5);
- Ainevaldkond *Sotsiaalsained* (lisa 6);
- Ainevaldkond *Kunstiained* (lisa 7);
- Ainevaldkond *Tehnoloogia* (lisa 8);
- Ainevaldkond *Kehaline kasvatus* (lisa 9);
- Ainevaldkond *Informaatika* (lisa 10);
- Ainevaldkond *Karjääriõpetus* (lisa 11);
- Ainevaldkond *Kultuurilugu* (lisa 12);
- Ainevaldkond *Kirjandiõpetus* (lisa 13);
- Ainevaldkond *Usundiõpetus* (lisa 14);
- Ainevaldkond *Läbivate teemade kava* (lisa 15).

ÜLDOSA

§ 2 Ridala Põhikooli väärtused

1. Ridala Põhikoolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks. Ridala Põhikool lähtub kaasava kooli põhimõtetest.
2. Ridala Põhikoolis kujundatakse väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
3. Ridala Põhikooli põhiväärtused:
  - ausus;
  - heaperemehelik suhtumine ümbritsevasse;
  - sõbralikkus;
  - aktiivne ja terve eluviis;
  - kodu ja kooli hea ning tihe koostöö;
  - koostöö erinevate huvigruppidega.

§ 3 Ridala Põhikooli eripära

Visioon:

Ridala Põhikool on hästi toimiv kogukonnakool.

Ridala Põhikoolis on kaasaegsed tingimused iga lapse ja õpilase eakohaseks vaimseks, füüsiliseks, kõlbeliseks, sotsiaalseks, emotsionaalseks ja erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks.

Õppeprotsessi toetavad hästi toimivad tugisüsteemid.

Õpilastele ja ka täiskasvanutele pakutakse mitmekülgset huvitegevust. Ridala Põhikoolis on õpilastel võimalus tegeleda süvendatult kunstiga.

Ridala Põhikooli lõpetajad on konkurentsivõimelised haridustee jätkamiseks maakonna ja vabariigi mistahes haridusasutuses.

Missioon:

Ridala Põhikool aitab kaasa kõigi laste ja õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada isiklikus elus ja erinevates rollides ühiskonnas ja väärtustavad elukestvat õpet.

1. Ridala Põhikool on koolitüübilt lasteaed-põhikool.
2. Ridala Põhikool lähtub kaasava kooli põhimõtetest, on *Tervist Edendav Kool*.

§ 4 Ridala Põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. Ridala Põhikool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. Ridala Põhikool tagab õpilastele eakohase tunnetusliku, kõlbelise, füüsilise ja sotsiaalse arengu ning tervikliku maailmapildi kujunemise.
3. Ridala Põhikool loob õpilastele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna, mis toetab õpilaste õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
4. Ridala Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.
5. Ridala Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Ridala Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö tulemusena.

§ 5 Pädevused

Pädevus on teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Eristatakse:

- üldpädevusi
- valdkonnapädevusi
- kooliastmetes taotletavaid pädevusi

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Ridala Põhikooli üldpädevused on:

1. **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi;
2. **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku

- mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
3. **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
  4. **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida;
  5. **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust;
  6. **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
  7. **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele;
  8. **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.

Valdkonnapädevused:

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõimimine teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja koolivälise tegevuse. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

Ainevaldkonnad on:

- lasteaia õppekava;
- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsed;
- kunstained;
- tehnoloogia;
- kehaline kasvatus;

- informaatika;
- karjääriõpetus;
- kirjandiõpetus.

Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Kooliastmetes taotletavad pädevused:

Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

§ 6 Õppimise käsitlus

1. Ridala Põhikoolis käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. See tähendab selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipäraseks.

Ridala Põhikooli õpilane:

- on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest;
  - õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega;
  - õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima;
  - tugineb uute teadmiste omandamisel varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised;
  - rakendab omandatud teadmisi uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus;
  - mõistab, et õppimine on elukestev protsess.
2. Ridala Põhikoolis seatakse õpilane tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
  3. Ridala Põhikoolis väärtustatakse kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kes pakub isiklikku eeskujut, toetamaks õpilaste loomupärasest soovist ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
  4. Õpet kavandades ja ellu viies:
    - arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
    - arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks e- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  - kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
  - luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane, õpilane ja koolitöötaja jne);
  - kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid;
  - kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
  - kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
5. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.
6. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust.

§ 7 Õppekeskkond

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Ridala Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

1. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad kokkulepped;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta ja õiglaselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi-ja eluraskuste puhul;
- koolielu iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine.

1. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib Ridala Põhikool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas, turvaline ning vastab tervisekaitse-ja ohutusnõuetele;
- õppes on võimalus kasutada kaasaegset infotehnoloogiat, õppematerjale ja valla raamatukogu, mis asub kooli ruumides;
- kooliruumid ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused.

2. **Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume** (kooliõues, õuesõppeklassis, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes, asutustes jne) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

§ 8 I kooliastmes taotletavad pädevused

1. *Esimese kooliastme lõpus õpilane:*

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab ja oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt
- oskab oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

2. *Ridala Põhikooli õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes*

Esimeses kooliastmes on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks õppetööks.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Ridala Põhikooli õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Ridala Põhikooli õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

§ 9 II kooliastmes taotletavad pädevused

1. Teise kooliastme lõpus õpilane:

- mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha;
- teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- on omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse, et toime tulla erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi ja oskab looduses käituda, huvitub loodusest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda kasutada ja edastada;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2. Ridala Põhikooli õppe ja kasvatusel rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Oluline on äratada ja säilitada õpilaste huvi teadmiste vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga.

§ 10 III kooliastmes taotletavad pädevused

1. Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- usub iseendasse, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- oskab kasutada vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda ja hakkama saada;
- suudab lahendada igapäevaelus tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatilisi oskusi ja matemaatilist mõtlemist;
- suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja riskita kasutada;
- on vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli ja kodukoha arengust;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi;
- mõtleb loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2. Ridala Põhikooli õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on põhitaotluseks aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- oskusele rakendada erinevaid õpistrateegiaid ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;

- pikemaajaliste õppeülesanne planeerimise ja eesmärkide püstitamise oskuse arendamisele ning oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele ning nende toetamisele edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

§ 11 Ridala Põhikooli õppekorraldus

1. Läbivad teemad ja lõiming

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust.

1.1. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlevad, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Ka valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda loovtöö valikul;
- koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

1.2. Ridala Põhikooli läbivad teemad on:

- *elukestev õpe ja karjääri planeerimine* – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- *keskkond ja jätkusuutlik areng* – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda;
- *kodanikualgatus ja ettevõtlikkus* – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena;
- *kultuur ja väärtused* – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest, kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- *teabekeskond* – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- *tehnoloogia ja innovatsioon* – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

- *tervis ja ohutus* – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- *väärtused ja kõlblus* – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.

2. *Õppe ja kasvatuse korralduse alused*

- 2.1. Õppeaasta algab 1. septembril.
- 2.2. Õppeaasta koosneb neljast veerandist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud vaheaegadest.
- 2.3. Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, õppeveerand või poolaasta ja õppeaasta.
- 2.4. Ridala Põhikoolis õpitakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel vastavalt Ridala Põhikooli tunnijaotusplaanile.
- 2.5. Ülekooliliselt rakendatakse järgmisi õppevorme:
  - spordipäevad
  - matkapäevad
  - karjääripäevad
  - õuesõppepäevad
  - projektipäevad
- 2.6. Tähtis on lasteaias, koolimajas ja nende ümbruse heakord ning õpilastel võimaldatakse igal õppeaastal anda omapoolne panus nende heakorramiseks.
- 2.7. III kooliastmes teevad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema temavaliku teevad õpilased.

3. *Õpilaste nädalakoormus:*

1. klass	20 tundi
2. klass	23 tundi
3. klass	25 tundi
4. klass	25 tundi
5. klass	28 tundi
6. klass	30 tundi
7. klass	30 tundi
8. klass	32 tundi
9. klass	32 tundi

4. *Õppeainete nädalatundide arv I kooliastmes*

Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	Kokku
Eesti keel	7	7	6	20
A-võõrkeel			4	4
Matemaatika	4	4	4	12
Loodusõpetus	1	1	2	4
Inimeseõpetus		1	1	2

Muusika	2	2	2	6
Kunst	2	1	2/1	4,5
Tööõpetus	1	2	1/2	4,5
Kehaline kasvatus	3	3	3	9
Kultuurilugu		1		1
Arvutiõpetus		1		1
Nädalakoormus	20	23	25	

5. Õppeainete nädalatundide arv II kooliastmes

Õppeaine	4. klass	5. klass	6. klass	Kokku
Eesti keel	5	4	3	12
Kirjandus		2	2	4
Inglise keel	4	4	3	11
Vene keel			4	4
Matemaatika	5	5	5	15
Loodusõpetus	2	2	3	7
Ajalugu		1	2	3
Inimeseõpetus		1	1	2
Ühiskonnaõpetus			1	1
Muusika	2	1	1	4
Kunst	1	1	1	3
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	2	2	6
Kehaline kasvatus	3	3	2	8
Kultuurilugu		1		1
Arvutiõpetus	1	1		2
Nädalakoormus	25	28	30	

6. Õppeainete nädalatundide arv III kooliastmes

Õppeaine	7. klass	8. klass	9. klass	Kokku
Eesti keel	2	2	2	6
Kirjandus	2	2	2	6
Inglise keel	3	3	3	9
Vene keel	3	3	3	9
Matemaatika	5	4	4	13
Loodusõpetus	2			2
Geograafia	1	2	2	5
Bioloogia	2	2	1	5
Keemia		2	2	4
Füüsika		2	2	4
Ajalugu	2	2	2	6
Inimeseõpetus	1	1		2
Ühiskonnaõpetus			2	2
Muusika	1	1	1	3
Kunst	1	1	1	3
Käsitöö ja kodundus,	2	2	1	5

tehnoloogiaõpetus				
Kehaline kasvatus	2	2	2	6
Arvutiõpetus	1	1		2
Kirjandiõpetus			1	1
Karjääriõpetus			1	1
Nädalakoormus	30	32	32	

7. Võõrkeelte ja valikainete valik

- 7.1. A-võõrkeelena õpitakse Ridala Põhikoolis inglise keelt.
- 7.2. B-võõrkeelena õpitakse Ridala Põhikoolis vene keelt.
- 7.3. IX klassi õpilased õpivad kunstitundide raames joonestamist.
- 7.4. Valikained on:

- *Arvutiõpetus* 1.-8. klassiõpilased õpivad arvutiõpetust (1 ainetund nädalas). Lastevanemate loal võimaldatakse 1., 3. ja 6. klassi õpilastele arvutiõpetuse tunnid ringitundidena.
- *Kirjandiõpetus* - 9. klass
- *Karjääriõpetus* - 9. klass

§ 12 Ridala Põhikooli III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise kord

Vastav kord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 23 p 1 ja Ridala Põhikooli õppekava alusel.

Üldsätted

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

1. Loovtöö korraldus

8. klassis korraldab Ridala Põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.

Loovtöök võib olla uurimus, projekt, kunstitöö, käsitöö või muu taoline töö.

Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt (kollektiivse töö puhul näidatakse ära iga õpilase töö/osa projektis).

Loovtöö liigiks keelte-, loodus-, tehnoloogia- ja sotsiaalainetes ning matemaatikas on kirjalik uurimustöö või projektitöö.

2. Loovtöö liigid

2.1. Õpilasuurimus

Uurimustöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile.

2.2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine.

2.3. Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö

3. Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid.

Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.

4. Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

3. Loovtööde teemade valimine

Kõikide õppeainete õpetajad esitavad 10. märtsiks loovtöö teemad direktorile kinnitamiseks. Õpilastel on õigus välja pakkuda ka oma teema, olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga.

IV õppeveerandi jooksul võivad 7. klassi õpilased etteantud teemade hulgast valida endale sobiva teema. Neile õpilastele, kes ei ole teemat valinud, määratakse see.

Igas õppeaines saavad teemat valida kuni 3 õpilast. Õppeaineid lõimiva töö puhul või kollektiivse töö puhul võib osalejaid olla rohkem kui 2. Sellisel juhul on loovtöö teema jagatud alateemadeks vastavalt osalevate õpilaste arvule. Töö lehekülgede maht kahe- või kolmekordistub.

4. Loovtöö teostamine ja juhendamine

Iga õppeaasta 10. septembriks määrab direktor 8. klassi õpilastele uurimistööde juhendajad ja kinnitab valitud uurimustööde teemad käskkirjaga.

8. klassi õpilane planeerib loovtöö teostamise koos juhendaja-õpetajaga õppeaasta alguses ja teostab seda väljatöötatud plaani alusel kogu õppeaasta vältel.

Õpilase nõustamine juhendaja poolt toimub kogu tegevuse vältel vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui väljatöötatud plaani alusel.

5. Töö kirjutaja ülesanded:

- 08. septembriks juhendaja valimine (juhendajaks on Ridala Põhikooli õpetaja)
- kava (plaani) koostamine
- teemakohase kirjanduse ja allikate otsimine
- uurimistöö metoodika planeerimine
- uurimismaterjali analüüsimine
- andmete kogumine, uuringute ja vaatluste läbiviimine
- andmetöötlus
- töö teksti kirjutamine
- aruanne töö käigus perioodiliselt juhendajale
- töö nõuetekohane vormistamine
- töö esitluse ettevalmistamine

6. Töö juhendaja ülesanded:

Juhendaja roll on suunav. Juhendaja

- aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul;
- hindab õpilase jooksvat tööd ning teeb ettepaneku töö hindamiseks;
- esitab komisjonile kokkuvõtva aruande loovtöö valmimisest koos kalendaarse ajakavaga.

7. Loovtööde esitlemine

Loovtööde esitlemine toimub 8. klassi 4. õppeveerandi lõpus õpilaskonverentsil. Kõik 8. klassi õpilased esitlevad teostatud loovtöid, mille järel toimub loovtööde hindamine.

Loovtööde esitlemisel õpilane:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- tutvustab kasutatud meeto(dit)deid;
- esitab töö kokkuvõtte (milleni jõuti, kas eesmärk täideti).
- Õpilasel on õigus töö teostamiseks ja esitlemiseks kasutada koolis olevaid IT –alaseid vahendeid ja audio-video tehnikat.

8. Loovtööde hindamine

Loovtöö hindamiseks moodustatakse direktori käskkirjaga 3-liikmeline komisjon. Vaatlejana võtab tööde esitlusest ja hindamiskomisjoni tööst osa vähemalt üks 9. klassi õpilane. Loovtööd juhendavat õpetajat üldjuhul ei kaasata hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjon kinnitatakse direktori käskkirjaga kaks nädalat enne uurimistööde esitlust. Loovtööle annab uurimiskomisjon kirjeldava sõnalise kokkuvõtva hinnangu ja hinde viieballi süsteemis.

Hinnang antakse:

- *töö sisule*: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus, terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
- kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostamist, samuti uute seoste loomise oskust;
- muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- *loovtöö protsessile*: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
- *loovtöö vormistamisele*: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektsele vormistamisele ja viitamisele;
- *loovtöö esitlemisele*: esitluse ülesehitusele, kõne tempole, esitluse näitlikustamisele, kontaktile kuulajatega.

Juhul, kui loovtöö hinnatakse hindega „mitterahuldav“, täiendab õpilane tööd 9. klassis ja esitab töö kaitsmiseks hiljemalt 15. märtsiks.

9. Loovtöö vormistamine

Kirjalik loovtöö vormistatakse arvutil lehe ühele küljele, kasutatakse paberi formaati A4. Töö esitatakse kas köidetult või kiirkõitjas. Töö maht on vähemalt 10 lehekülge.

Kirja tüüp on Times New Roman, tähesuurus 12 punkti, reavahe 1,5.

Lehe üla- ja alaservast jäetakse tühjaks 3 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 4 cm.

Tekst paigutatakse leheküljele ühtlaselt, lehekülje parempoolne serv jääb sirge.

Kõik leheküljed töös nummerdatakse. Lehekülgi arvestatakse alates tiitellehest, kuid lehekülje numbrit tiitellehele ei trükita.

10. Loovtöö kandmine tunnistusele

Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

11. Loovtööde säilitamine

Õpilaste uurimustööd säilitatakse Ridala Põhikoolis asuvas valla raamatukogus.

§ 13 Õpiabi osutamise kord Ridala Põhikoolis

Hariduslike erivajadustega õpilaste määratlemine ning koolis rakendatavad õpiabi vormid

Õpiabisüsteem koolis on suunatud hariduslike erivajadustega õpilaste toetamiseks. Hariduslike erivajadustega õpilaseks loetakse õpilast, kelle individuaalsed omadused põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis või õpetaja poolt vastavale klassile koostatud töökava alusel. Hariduslike erivajadustega on ka õpilased, kes küll suudavad koos klassikaaslastega samas ruumis viibides õppida, kuid õpitemumuste saavutamiseks vajavad täiendavat aega ja juhendamist õpetaja poolt.

Hariduslike erivajadustega lapsed jagunevad sõltuvalt oma individuaalsetest erisustest viide gruppi:

- andekad õpilased,
- õpiraskustega õpilased,
- käitumiseraskustega õpilased,
- terviserikke või puudega õpilased,
- pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibinud õpilased,

juhul, kui nende individuaalne erisus tekitab olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis või õpetaja poolt vastavale klassile koostatud töökava alusel.

Õpilastele, kellel on hariduslik erivajadus, on loodud koolis toimiv ning tulemuslik õpiabi ja nõustamine selleks, et abi vajavad õpilased tuleksid koolis toime ja suudaksid omandada vajalikud õpitemumused ja elus toimetulemiseks vajalikud pädevused.

Õpiabi vormideks Ridala Põhikoolis on:

- juhendid individuaalseks tööks,
- konsultatsioonid,
- tugitõppetunnid 1.-9. klassi õpilastele,
- individuaalne õppekava,
- kõneravi,
- õpiabi,
- koduõpe (tervislikel põhjustel arsti ettekirjutusel 1.-9. klassi õpilastele või vanema soovil 1.-6. klassi õpilastele).

Kui õpilase hariduslik erivajadus on seotud puude või terviserikkega, mis vajab erihooldust, siis suunatakse õpilane maakonna nõustamiskomisjoni.

Õpilasele, kes on sattunud vastuollu seadusandlusega ja on väljaspool kooli või koolis toime pannud väärteo või kuriteo, rakendatakse õpiabi ja nõustamist juhul, kui alaealiste komisjoni otsusega kohaldatakse koolikorralduslikke mõjutusvahendeid (pikapäevarühm).

Toimiva ja mõjusa õpiabisüsteemi rakendamise eelduseks on järgmised *õpetajate veendumused*:

- Iga laps tahab koolis hästi toime tulla ja olla tubli. Alati aga see ei õnnestu, sest tal ei ole piisavalt õpioskusi, sotsiaalseid oskusi ning on ka muid segavaid tegureid.
- Iga laps tahab õpetajaga hästi läbi saada ning ootab, et õpetaja hoolitseks omaltpoolt nende suhete kvaliteedi eest.

- Iga laps tahab, et õpetaja teda märkaks, temast hooliks ja aitaks teda siis, kui ta seda vajab. Personaalne suhtlemine on oluline igale inimesele.

Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega ja andekate õpilaste abistamiseks

Õpiabisüsteemi esimeseks etapiks on hariduslike erivajaduste väljaselgitamine. Hariduslike erivajadustega on õpilased, kellel on hinded „1” , „2” või hinne on jäänud välja panemata. Õpiraskustega õpilaste puhul on oluline välja selgitada õpiraskuse põhjus (vajakajäämine alghariduses, kodused lapsed, kelle arendamisele ei ole piisavalt tähelepanu pööratud jne.)

Õpiabi teiseks etapiks on hariduslike erivajadustega õpilastele õpiabi osutamine.

1. Õpiabi osutamine õppeveerandi sees.

- a) Õpilase täiendav juhendamine temale koostatud *individuaalsete tööjuhendite* alusel õppetunnis ehk diferentseeritud õpetamine. Eesmärgiks on õpilase individuaalne toetamine õpetaja poolt õppetunnis. Individuaalsete juhendite kasutamine võimaldab hindamise erisuste rakendamist, mis oma olemuselt on diferentseeritud hindamise põhimõtete rakendamine. Mõjus on selleine individuaalsete juhendite kasutamine ja diferentseeritud hindamine, mille tulemusena õpilane saavutab õpiedu st tema teadmised ja oskused on hinnatud vähemalt hindele „3”.
- b) *Klassi- või aineõpetaja konsultatsioon*, mis võib olla individuaalne või väikesele rühmale suunatud ning annab õpilasele võimaluse saada individuaalseid toimivaid soovitusi teadmiste ja oskuste omandamiseks. Konsultatsioon ei ole järelevastamine. Konsultatsioon on õpilasele vabatahtlik. Õpetaja loob õhkkonna, et õpilane tahab konsultatsiooni tulla. *Järelevastamisele* eelneb üldjuhul konsultatsioon, mis tagab uue soorituse õnnestumise.
- c) *Andekatele lastele* ning nende vanematele soovitude andmine ning nende innustamine kooliväliste võimaluste ärakasutamisel: trennid, muusikakoolid ja teised huvikoolid jms. Andekate lastega tehakse lisatööd tundide ajal (anda neile võimalus teiste õpilaste juhendamiseks, sest teiste õpetamine on kõige efektiivsem õppimise vorm; individuaalne töö) ja aineringides. Samuti toimuvad lisatunnid enne aineolümpiaadile või nuputamisvõistlusele minekut.

2. Meetmete rakendamine õppeveerandi lõpus või õppeaasta lõpus kõigile, kellel on veerandi hinne „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused:

- a) *Tugiõppetunnid 1.-9. klassi õpilastele*. Õpilastel, kellel on mingis aines mitterahuldav veerandihinne on kohustus käia antud õppeaines tugiõppetundides. Tugiõppes kohustuslikult käivate õpilaste nimekirja kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga uue õppeveerandi alguses. Tugiõppetunnid meie koolis on rakendatud vastava tunniplaani alusel ning on jagatud aineti koolipäevade vahel. Sel päeval (antud tundidel vastava tunniplaani järgi) on aineõpetaja alati õpilastele kättesaadav. Tugiõppetundidest (tugiõppepäevadest) on teavitatud ka lapsevanemaid. Samuti võivad tugiõppetundides osaleda kõik õpilased, kes soovivad oma teadmisi täiendada. Tugiõppe õpetajad kannavad tunnid e-koolis selleks avatud leheküljele ning peavad arvestust puudujate kohta (Aluseks iga veerandi alguses direktori

käskkirjaga kinnitatud nimekiri). Kui õpilasel ei ole võimalik tugiõppetunnist osa võtta, teavitab ta sellest tugiõppe õpetajat lapsevanema kirjaliku tõendiga. Kui õpilane lahkub kohustuslikust tugiõppe tunnist, teavitab aineõpetaja sellest klassijuhatajat ja klassijuhataja omakorda laosevanemat. Juhul, kui õpilane ei ole kasutanud pakutud tugiõppetunde ning veerandi lõpul on antud õppeaines nõrk või puudulik hindeseis, ei rakendata tema abistamiseks uusi tugisüsteeme, vaid püütakse kindlustada kooli ja kodu koostöös tugiõppetundides käimine.

- b) *Kõneravi ja logopeedilise ravi rakendamine*. IV õppeveerandil selgitab kooli logopeed välja õpilased, kes vajavad logopeedilist abi. Logopeedilist ravi saavad õpilased 1.-9. klassini. Logopeedilist ravi antakse lapsevanema nõusolekul.
- c) *Õpiabi rakendamine 1.-6. klassi õpilastele*. Õpiabi tunnid on ette nähtud põhikooli- ja gümnaasiumi riikliku õppekava järgi õppivatele spetsiifiliste õpivilumuste hälvetega, mootorika ning segatüüpi arenguhälvetega, nägemis- või kuulmishälvetega õpilastele. Samuti võib õpiabi tunde ette näha ka neile õpilastele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita õppekava nõudeid või vajavad õpioskuste ja –harjumuste kujundamiseks toetavat õpikorraldust. Õpiabi vajavad õpilased selgitatakse välja järgmiseks õppeaastaks eelmise õppeaasta viimasel veerandil. Õpilased viiakse õpiabile koolisisese analüüsi tulemusel, vajaduse korral konsulteeritakse psühhiaatriga. Lapsevanem võib õppenõukogu otsusega mitte nõustuda ning keelduda lapsele õpiabi tundide rakendamisest. Õpiabi saavatele õpilastele seatakse sisse vaatluskaart. Kaardi põhjal kogutud andmestikku analüüsivad koos HEV koordinaator, logopeed, parandusõppe õpetaja, teised õpilast õpetavad õpetajad, direktor, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoog. Õpiabi tunnid toimuvad tundidevälisel ajal. Tunde annavad eriõpetuse saanud pedagoogid. Tundides rakendatakse palju tähelepanu n.ö. „meelte” arendamisele.
- d) *Individuaalne õppekava*. Individuaalne õppekava on hariduslike erivajadustega õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Individuaalse õppekava õppeperioodi pikkuse otsustab õppenõukogu ning see koostatakse vastavalt õpilase vajadusele koostöös aineõpetajate ja logopeediga (vajadusel konsulteerides ka perearstiga). Individuaalset õppekava saab rakendada vanema taotlusel või õppenõukogu otsusega. Individuaalse õppekava rakendamisel õppenõukogu otsusega saab vanem sellest keelduda.
- e) *Suunamine eriarsti või muu spetsialisti konsultatsioonile väljaspool kooli*. Eriarsti või mõne muu spetsialisti juurde saab lapsega minna ainult vanem, kool saab talle teha ainult vastava ettepaneku.
- f) *Nõustamiskomisjoni suunamine*. Nõustamiskomisjoni suunamise eesmärk on määrata õpilasele põhihariduse omandamiseks võimetekohane õppekava või suunata õpilane sanatoorsesse kooli, erivajadustega õpilaste erikooli või eriklassi. Õpilase nõustamiskomisjoni suunamise võib alata õpetaja, logopeed, või psühholoog lapsevanema nõusolekul või lapsevanem. Ettepaneku õppenõukogule õpilase suunamiseks nõustamiskomisjoni teeb klassijuhataja. Õpilane suunatakse nõustamiskomisjoni, kui:
- õpilasel on õpiraskused ja koolipoolse õpiabi võimalused on ammendatud, kuid õpilane ei ole õpiraskustest üle saanud;
  - õpilasel on tervisehäire, mis nõuab õppimist raskelt kulgevate somaatiliste haigustega laste sanatoorses koolis.

- g) *Klassikursust kordama jätmine.* Õppenõukogu põhjendatud otsusega jäetakse õpilane erandkorras klassikursust kordama, kui õpilasel on neljas või enamis õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama. Vastava otsuse tegemiseks tuleb kaasata ka lapsevanem või lapse seaduslik esindaja ning tuleb ära kuulata ka tema arvamusi.

Õpiabisüsteemi etapid käitumisprobleemidega õpilaste abistamiseks

Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisraskused, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis, siis tuleb rakendada vastavaid meetmeid. Tegevuste hierarhia Ridala Põhikoolis õpilaste käitumisprobleemide puhul:

1. *Distsipliiniprobleemide lahendamise võtete rakendamine õppetunnis.* Distsipliiniprobleemide lahendamine õppetunni tasandil on õpetaja pädevuses (silmside, individuaalne juhendamine, õpilase töökoha vahetamine jne.)
2. *Vestlused õpilasega tema käitumisest.* Vestlused võivad olla individuaalsed (aineõpetaja – õpilane, klassijuhataja- õpilane, õppealajuhataja- õpilane), kuid kaasata võib ka kolmandaid isikuid (aineõpetaja-klassijuhataja-õpilane, aineõpetaja-õppealajuhataja- õpilane). Vestluse eesmärk on järgmine: kuidas ühiselt kõrvaldada tänased takistused meie koostegEVuses selleks, et me homme saaksime ühiselt edasi minna.
3. *Vanema informeerimine klassijuhataja poolt tema lapse käitumisest.* Lapsevanema informeerimise ja sellega kaasneva vestluse mõte on aru saada, kuidas lapsevanem näeb tekkinud olukorda ja kuidas tema saab kaasa aidata lapse käitumisprobleemide lahendamisele. Eesmärgiks on teha vanematega koostööd ja aidata vanemat.
4. *Kooli juhtkond* – jooksvad vestlused õpilastega ja lapsevanematega kooli ning kodu koostöö parendamise eesmärgil.
5. *Kooli sotsiaalpedagoog nõustab vajaduse korral* õpilast, lapsevanemat, aineõpetajat, klassijuhatajat, klassikollektiivi kui tervikut.
6. *Kooli sotsiaalpedagoog* tegeleb 1.-9. klassi probleemsete laste ja kasvatusraskustes peredega, koolikohustusest kõrvale hoidvate õpilastega. Kooli sotsiaalpedagoogi poole võivad õpilased ja nende vanemad soovi korral otse pöörduda, õpilasi suunavad kooli sotsiaalpedagoogi tegevusalasse vajadusel aineõpetaja, klassijuhataja, direktor või õppealajuhataja.
7. *Valla sotsiaaltöötaja* – vestlus lapsevanemaga, kelle laps ei täida koolikohustust. Vajadusel meetmete rakendamine.
8. *Lääne Maakonna Alaealiste Komisjon* – saadetakse õpilased, kelle puhul ei ole eelpool mainitud tegevused tulemusi andnud ning, kes ikka ei täida koolikohustust, ei täida kooli sisekorraeskirja ning ei lase sellega teistel õppida.

Õpiabi õpilastele; kes on pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibinud

Õpikeskkonnast eemal viibimine ei ole iseenesest probleem. Probleemiks on selle tulemusena tekkinud olukord, kus õpilasel jäävad omandamata nõutavad õpitulemused ning veerandi hinne jääb välja panemata. Hinde välja panemata jätmine tekitab olukorra, kus kool peab rakendama järgmisel õppeveerandil mõnda tugisüsteemi, mis tagaks nõutavate õpitulemuste omandamise õpilase poolt ja puuduva veerandihinde olemasolu.

Õpiabi esimeseks etapiks on põhjuse ta puudumiste ennetamine ning koolist puudumiste põhjuste väljaselgitamine.

1. Lapsevanema kohene informeerimine. See on ennetava iseloomuga meede õpilase koolist puudumiste vähendamiseks. Kohe kui õpilane koolist puudub, samal päeval, võtab klassijuhataja lapsevanemaga ühendust, et välja selgitada puudumise põhjus. Seda muidugi siis, kui lapsevanem ei ole eelnevalt informeerinud klassijuhatajat (klassijuhataja koolis mitteviibimise korral õppealajuhatajat või sotsiaalpedagoogi).
2. Aluseks on õpilaste puudumised koolist/tundidest ja nende põhjalik analüüs. Koolist *põhjusega puudumiseks* loetakse puudumist, kus õpilane puudub koolist mõjuval põhjusel ja lapsevanem on teadlik oma lapse puudumisest ja puudumise põhjustest. Sel juhul on vanem kursis oma lapse tegemistega ning vastutab oma lapse tegevuste tagajärgede eest. Siis on vanem ise andnud loa lapsele koolist puudumisest kirjaliku teatisega või kirjutanud puudumistõendi e-kooli kaudu.
Koolist põhjuse ta puudumiseks loetakse puudumist, kus vanem ei ole teadlik oma lapse puudumisest ja selle põhjustest. Lapsevanem saab teada oma lapse puudumisest klassijuhatajalt saadava info põhjal.
Koolist puudumise põhjused võivad olla koolivälised ja kooli tegevusest tulenevad (spordivõistlused, aineolümpiaadid, maakondlikud õpilasüritused jne.).
Sõltumata põhjustest annab õpilasele loa puudumiseks tema vanem.

Õpiabi teiseks etapiks on lahenduste leidmine.

1. *Vestlus vanemaga* põhjuste väljaselgitamiseks ja lahenduste leidmiseks.
2. Kui vanem on informeeritud oma lapse eemalehoidmisest õppetöölt ning olukord ei parane või vanemaga puudub koolil koostöö, siis *informeeritakse* õpilase eemalehoidmisest õppetöölt *kohaliku omavalitsust*. Kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või lastekaitse spetsialist selgitab oma pädevuse piires välja lapse koolikohustuse mittetäitmise põhjused ning vajadusel osutab perekonnale abi.
3. Kui eelnevad meetmed ei anna tulemusi, siis pöörduetakse alaealiste komisjoni, kes võib kohaldada õpilasele sobiva mõjutusvahendi.

Õpiabi kolmandaks etapiks on õpiabi osutamine õpilastele, kes on pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibinud ja selle osutatud abi mõjususe analüüs.

Kui õpilane on koolist puudunud, siis tuleb:

- Tagada õpilase sulandumine õppe- ja kasvatusprotsessi – õpetaja tunneb huvi selle vastu, et õpilane saab aru õpitavast. Õpetaja kutsub õpilast konsultatsiooni ja teeb õpilasele individuaalse töökava nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ja vajalike kontrolltööde järelevastamise graafiku.
- Pikaajalise koolikohustuse mittetäitmise korral toimub õpilase õppetöö enamasti koduõppe vormis. Koduõpet rakendatakse tervislikel põhjustel koolist puudumise korral ainult siis, kui õpilase puudumise kestus on pikem kui kaks õppeveerandit.
- Õpiabi on olnud mõjus, kui õpilane saab positiivsed veerandihinded ning jätkab õpinguid koos klassikaaslastega.

§ 14 Ridala Põhikooli tugiõppe, õpiabi ja õpilaste nõustamise kord

Eesmärgid:

- Kõikidele õpilastele tingimuste loomine võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

- Õpilase arengu toetamine tulenevalt tema hariduslikest erivajadustest ning põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetele vastavate teadmiste saavutamise võimaldamine.
- Õpilaste õppetöös mahajäämuse põhjuste selgitamine ja individuaalse abi korraldamine.
- Õppe- kasvatustöö probleemide lahendamine koostöös õpilane – lapsevanem – õpetaja – erialaspetsialist – kohalik omavalitsus.
- Õpilaste õpi-ja käitumisraskuste ennetamine ja korrigeerimine (parandamine) erialaspetsialistide abiga.
- Andekate õpilaste arengu toetamine nende huvidele ja võimetele vastavalt.

Rakendamine:

1. Tugiõpet, õpiabi ja nõustamist rakendatakse õpilastele, kes on
  - õpiraskustega
  - käitumisraskustega
  - terviserikke või puudega
  - pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibinud
  - tavajõudlusest andekamad
2. Õpilasi toetavad õppimisel oma pädevuse piires koolis
  - aine- ja klassiõpetajad
  - klassijuhatajad
  - pikapäevarühma õpetaja
  - õpiabi õpetaja
  - logopeed
  - direktsioon
  - sotsiaalpedagoog
3. Õpilaste õppimise toetamiseks rakendatakse koolis
  - individuaalsed tööjuhendid
  - konsultatsioone
  - õpiabi tunde
  - logopeedilist ravi
  - tugiõppetunde
  - individuaalset õppekava (IÕK)
  - lihtsustatud õppekava
  - koduõpet
4. Õpilastele rakendatavad tugisüsteemid kooskõlastatakse lapsevanemaga

Terminoloogia

Andekad õpilased Tavajõudlusest andekamatele õpilastele loob kool võimalused lisatööks ainetundides, aineringides, lisatunnid olümpiaadide ja erinevate võistluste või konkursside eel nii maakonnas kui ka vabariigis. Andekatele lastele ning nende vanematele soovitude andmine ning nende innustamine kooliväliste võimaluste ärakasutamisel: trennid, muusikakoolid, teised huvikoolid.

Individuaalsed tööjuhendid Individuaalsete tööjuhendite kasutamine õppetunnis võimaldab hindamise erisuste rakendamist. Eesmärgiks on õpilase individuaalne toetamine ja juhendamine õpetaja poolt õppetunnis. Individuaalsete tööjuhendite kasutamine võimaldab õpilasel saavutada õpiedu.

Individuaalne õppekava (IÕK) IÕK on hariduslike erivajadustega õpilastele koostatud õppekava aineõpetaja poolt, mille kinnitab kooli õppenõukogu. IÕK arvestab õpilase individuaalsust ja võimeid aine omandamiseks. IÕK õppeperioodi pikkuse otsustab õppenõukogu.

Koduõpe on õppetöö korraldamine väljaspool kooli ruume tulenevalt õpilase tervislikust seisundist või õppetöö läbiviimise korraldamine lapsevanema (eestkostja, hooldaja) poolt. Haiglas ravil viibiva põhiharidust omandavale õpilasele läbiviidavat koduõpet nimetatakse haiglaõppeks

Konsultatsioonid Konsultatsioonid on ühekordne või pikemaajaline aineõpetaja poolt õpilase soovil osutatav õpe aine kinnistamiseks, pikaajaliste puudumiste tõttu tekkinud ainelünkade omandamiseks õpetaja tariffitseeritud tööaja piires.

Käitumisraskustega õpilane Käitumisraskused on õpilase sedavõrd erinev koolikäitumine, et see avaldab negatiivset mõju õpiedukusele, sh nii ainealastele kui ka õpilase eriomastele oskustele (ainetundide sihilik segamine, omavoliline tundidest puudumine, vaimne ja füüsiline vägivald, uimastite ja alkoholi tarbimine, suitsetamine, ropendamine, kooli ja kaaslaste vara rikkumine ja lõhkumine jms).

Logopeediline õpe on kõneravi õpilase häälimis-, kirjutamis- ja lugemisoskuse arendamiseks. Vajadusel teostatakse ka logopeedilist nõustamist. Logopeedilist õpet teostab logopeed.

Pikapäevarühma õpe Pikapäevarühma kuuluvad eelisjärjekorras lapsevanema avalduse alusel I-VI klassi õpilased, kes kasutavad koju sõiduks koolibussi. Vabadele kohtadele võetakse põhjendatud ettepanekul ka kohapeal elavaid õpilasi. Rühma suurus on kuni 24 õpilast. Pikapäevaõpilasi toitlustatakse lapsevanemate kulul. Pikapäevarühma nimekirja võetud õpilasel on kohustus rühma tööst osa võtta selleks ettenähtud korra kohaselt. Pikapäevarühmas õpib õpilane järgmise koolipäeva ülesandeid ja saab vajadusel selleks abi rühmaõpetajalt.

Tugiõppetunnid on koolis kehtestatud korra kohaselt õpiabi õpilastele, kellel on mingis aines mitterahuldav veerandihinne või on mingis õppeaines veerandihinne jäänud välja panemata. Tugiõppes kohustuslikult käivate õpilaste nimekirja kinnitab kooli direktor oma käskkirjaga uue õppeveerandi alguses. Tugiõppetunnid on rakendatud vastava tunniplaani alusel ning tugiõppetundidest on teavitatud lapsevanemaid.

Õpiabi tunnid on 1.-6. klassi hariduslike erivajadustega õpilasi toetav õpe riikliku õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste omandamiseks. Õpiabi tunnid on ette nähtud spetsiifiliste õpivilumuste hälvetega, mootorika ning segatüüpi arenguhälvetega õpilastele ning ka neile 1.-2. klassi õpilastele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita õppekava nõudeid või vajavad õpioskuste ja –harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

Õpilaste nõustamine Õpiabi õpetaja nõustab õpilasi, lapsevanemaid ja aineõpetajaid. Sotsiaalpedagoog nõustab õpilasi, vanemaid, õpetajaid üksikjuhtumiga tegelemisel.

Õpilase vaatluse kaart on andmestik, mis koostatakse õpilastele, kes nõustamisele ja tunnivälisele abile vaatamata ei suuda täita õppekava nõudeid, saab logopeedilist ravi või võtab lapsevanema nõusolekul osa õpiabi tundidest.

Tugiõppe korraldus

1. Tugiõppetunde rakendatakse:
  - kohustuslikena õpilastele, kellel on erinevates õppeainetes mitterahuldavad veerandihinded või teadmised mingis aines hindamata
  - õpilastele, kes soovivad oma teadmisi täiendada või kinnistada
  - kooli tunniplaani alusel
  - õppeaineti koolipäevadel (nädala graafiku alusel)
  - selleks eraldatud klassiruumis/ ainekabinetis, kus õpetaja on õpilasele alati kättesaadav
2. Tugiõppepäevadest teavitatakse lapsevanemaid kirjaliku teatise või e-kooli kaudu.
3. Õpilaste nimekirja, kellele tugiõppetunnid on kohustuslikud vähemalt kuni rahuldava tulemuse saavutamiseni kõigis õppeainetes, kinnitab kooli direktor käskkirjaga iga õppeveerandi algul.
4. Tugiõppetunnid kantakse aineõpetaja poolt vastava klassi klassipäevikus e-koolis avatud leheküljele, kus peetakse ka arvestust õpilaste osavõtu kohta.
5. Õpilane on kohustatud teavitama oma puudumisest tugiõppetunnist aineõpetajat lapsevanema kirjaliku tõendiga.
6. Õpilase omavolilisest puudumisest tugiõppetunnist teavitab aineõpetaja klassijuhatajat, kes informeerib lapsevanemat.
7. Õpilasele, kes ei ole kasutanud talle pakutud võimalust tugiõppeks ja kellel on veerandihinneteks „nõrk” või „puudulik”, ei rakendata uusi tugisüsteeme. Kooli ja kodu koostööna püütakse kindlustada tema osavõtt tugiõppetundidest järgneval õppeperioodil.

Üldised tegevused õpiabi korraldamisel

1. Selgitatakse välja õpilase õpiraskuste põhjused, milleks võivad olla
  - vajakajäämised alushariduses
  - õpiharjumuste puudumine
  - sotsiaalsed probleemid
  - kodu vähene osa lapse huvide, võimete arendamisel ja suunamisel ning käitumisharjumuste kujundamisel
  - lapse tervislik seisund (kaasasündinud või kroonilised terviserikked) jt.
  - sotsiaal-psühholoogilised koolis, kodus (tõrjutus, vägivald, koolikiusamine, suhtlemisoscused, jms)
  - füsioloogilised ja vaimsed tervisehäired (nägemis-, kuulmishäired, erivajadused)
  - koolistress ja koolihirm jms.
2. Õpilastele, kes ei suuda vaatamata ainetunnivälisele abile ja kooli nõustamisele täita õppekava nõudeid, seatakse sisse *õpilase vaatluse kaart*. Vaatluse tulemuste kohta

teevad õpetajad, direktor, õppealajuhataja, logopeed ja sotsiaalpedagoog ühise otsuse, mille põhjal rakendatakse õpiabi või spetsialistide nõustamist. Otsuse täitmise korraldamisele kaasatakse lapsevanemad.

Käitumisraskustega õpilased

1. Käitumisraskuste ennetamiseks ja parandamiseks koolis tegutsevad
  - Klassijuhataja, kes
    - a) vestleb õpilase ja tema vanemaga/vanematega
    - b) vahetab süsteemselt infot aineõpetajatega
    - c) suunab õpilase vajadusel õppealajuhataja või sotsiaalpedagoogi juurde vestlusele
    - d) informeerib sellest direktorit
  - Sotsiaalpedagoog, kes
    - a) tegeleb klassijuhatajate ettepanekul probleemsete õpilastega oma pädevuste piires
    - b) informeerib kasvatusraskustega õpilaste peresid
    - c) teavitab ja nõustab vajadusel klassijuhatajaid, aineõpetajaid, direksiooni õpilaste ja nende perede sotsiaalsetest probleemidest
    - d) tegeleb koolikohustust eiravate õpilaste ja nende vanematega
    - e) nõustab, vestleb, testib klassikollektiivi kui tervikut
  - Kooli direktor, kes
    - a) sekkub õpilaste käitumisprobleemidesse nendega otsesel kokkupuutel või kooli töötaja või lapsevanema pöördumisel
    - b) vestleb õpilaste, õpetajate, klassijuhataja ja õpilaste vanematega probleemse käitumise põhjuste väljaselgitamiseks
    - c) annab vestluse tulemustest tagasisidet klassijuhatajale
2. Probleemse käitumise jätkumise korral esitab kool materjalid edasise seisukoha võtmiseks õpilase suhtes lapsevanemat teavitades kas
  - Vallavalitsusele/ Linnavalitsusele
  - Alaealiste Komisjonile
  - Noorsoopolitseinikule või piirkonna konstaablile

Koostöö

Kooli koostööpartneriteks tugiõppe ja õpiabi korraldamisel, õpilaste nõustamisel ja käitumisprobleemidega tegelemisel on

- lapsevanemad/eestkostjad
- vallavalitsuse sotsiaaltöötajad
- vallavolikogu vastav komisjon
- perearst/kooli tervishoiutöötaja
- erialaarmedid ja – spetsialistid
- maakonna nõustamiskomisjon
- alaealiste komisjon
- noorsoopolitseinik
- piirkonna konstaabel

§ 15 Ridala Põhikooli õpilaste hindamise, järgmisesse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord

Hindamisjuhendi koostamisel on aluseks:

Haridus- ja teadusministri 16.11.2006 määrus nr 41 Õpilaste hindamise, järgmisesse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §89 lg 8. Vastu võetud 09.06.2010.a. Vabariigi Valitsus 06.01.2011 määrus nr 1 Põhikooli riiklik õppekava.

Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Käesoleva korraga sätestatakse Ridala Põhikooli õpilaste õpitulemuste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, hinnete ja hinnangute alusel õpilase järgmisesse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord.

§ 2. Hindamise alused

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.
3. Teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted, tingimused ja kord (edaspidi hindamise korraldus) sätestatakse kooli õppekavas, arvestades põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, käesolevas korras ning teistes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel antud õigusaktides sätestatud.
4. Kui õpilasele on vastavalt haridus- ja teadusministri 8. detsembri 2004. a määrusele nr 61 «Individaalse õppekava järgi õppimise kord» koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

§ 3. Hindamise eesmärgid

1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:
  - anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
  - suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
  - innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
  - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
  - motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

§ 4. Hindamisest teavitamine

1. Ridala Põhikooli kodulehel on teave hindamise korraldusest (www.ridala.ee)
2. Hinded kantakse e-kooli klassipäevikusse.
3. Õpitulemuste hindamise põhimõtteid tutvustab õpilastele klassi- või aineõpetaja õppeaasta algul ja iga õppeveerandi algul.
4. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.

5. Õpilasel on õigus saada oma hinnete kohta teavet aineõpetajatelt ja klassijuhatajalt.
6. Õpetaja parandab tunnikontrolli reeglina järgmiseks ainetunniks, kontrolltöö ja järeltöö ühe nädala jooksul, loovtööd (kirjand, essee, referaat, arutlus) kahe nädala jooksul.
7. Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.
8. Lapsevanemal või seaduslikul esindajal (edaspidi lapsevanem) on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt.
9. Hinded tehakse lapsevanemale/õpilasele teatavaks e-kooli, õpilaspäeviku ja vajadusel veerandi keskel hinnete lehe kaudu. Hinnete lehe võib klassijuhataja saata e-postiga lapsevanema poolt teatatud aadressil. Klassijuhataja taotleb lapsevanemalt tagasisidet väljastatud dokumendi/hinnete lehe kättesaamise kohta.
10. Kokkuvõtvad hinded tehakse teatavaks e-kooli ja klassitunnistuse kaudu.
11. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korraldus avalikustatakse kooli veebilehel.

Teadmiste ja oskuste hindamine

§ 5. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
2. Õppeveerandi algul registreerib vastava õppeaine õpetaja kontrolltöö õppealajuhataja juures ja teeb õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi. Kontrolltöö kuupäev täpsustatakse veel nädal enne töö toimumist ja märgitakse e-kooli kontrolltööde graafikusse.
3. Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:
  - omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust;
  - iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel;
  - oskust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;
  - vastuste õigsust, vigade arvu ja liiki;
  - praktilise töö teostust.
4. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis vastavalt §-s 6 sätestatule.
5. III kooliastmes sooritavad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.
6. Teadmiste ja oskuste hindamine jaguneb:
  - õpiprotsessi hindamine;
  - kokkuvõttev hindamine.
7. Iga veerandi lõpus antakse õpilasele klassitunnistus. Tunnistusele kantakse ka käitumise ja hoolsuse hinne.
8. 3.klassis ja 6. klassis alustatakse võõrkeele õppimist ning I veerandil reeglina kontrolltöid ei tehta.
9. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või hinne on jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus üldjuhul üks kord järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Kokkuvõtva veerandihinde panemisel arvestatakse mõlemat hinnet.
10. Kui õpilane on puudunud üle 50% ainetundidest jäetakse reeglina kokkuvõttev hinne välja panemata.

11. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga «nõrk».

§ 6. Hinded viiepallüsteemis

1. Hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
2. Hindega «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «4», kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
3. Hindega «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «3», kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
4. Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
5. Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

§ 7. Õpiprotsessi hindamine.

1. Hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust, võimeid ja arengut.
2. Õpiprotsessi hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja.
3. Hinded kannab õpetaja e-kooli klassipäevikusse ja vajadusel õpilaspäevikusse.
4. Ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine toimub kontrolltööna/arvestusliku tööna. Kontrolltöös/arvestuslikus töös hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste saavutatust.
5. Kontrolltöö/arvestusliku töö hinne kantakse e-kooli klassipäevikusse eri tähistusega. Teema, mille kohta kontrolltöö/arvestuslik töö tehti, kirjutab õpetaja e-koolis klassipäevikusse.
6. I kooliastmel oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tööõpetus) kontrolltöid/arvestuslikke töid ei tehta.
7. Nõutavad õpitulemused, nende saavutatuse kontrollimise aja, vormi ning hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele teatavaks veerandi algul.
8. Kontrolltööde/arvestuslike tööde (suuline vastus, kirjalik või praktiline töö) täitmine on kõigile õpilastele kohustuslik.
9. Koolist puudunud õpilane sooritab kontrolltöö/arvestusliku töö õpetajaga kokkulepitud ajal üldjuhul kahe nädala jooksul.
10. Õpilasele, kes oli kontrolltöö tegemise päeval tunnis, kuid jättis selle täitmata, tehakse e-kooli klassipäevikusse hinde kohale märges «1». Õpilasel on õigus täita vastav ülesanne üks kord õpetajaga kokkulepitud ajal kahe nädala jooksul. (v.a üldjuhul veerandi viimasel nädalal).

11. Õpilane, kes sooritas kontrolltöö hindetele «puudulik» või «nõrk», täidab vastava ülesande uuesti õpetajaga kokkulepitud ajal üldjuhul kahe nädala jooksul. Vähemalt hindetele «rahuldav» sooritatud kontrolltöö hinne kantakse e-kooli klassipäevikusse. Kui järeltöö sooritati hindetele «puudulik» või «nõrk», siis märgib õpetaja e-kooli klassipäevikusse, et õpilane ei sooritanud järeltööd.
12. Õpilane, kes saavutab maakondlikul aineolümpiaadil 1.-6. koha või on punktiarvestuses pingereas esimeses pooles, saab vastavas aines kontrolltöö hinde/arvestusliku hinde «5».
13. Hindeid õpetaja klassi ees nimeliselt ei avalikusta, vajadusel arutatakse tulemust nende põhjal iga õpilasega eraldi.

§ 8. Eesti keele kirjalike tööde diferentseeritud hindamine

1. Diferentseeritult hinnatakse püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi (1.-9. klass) ning kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi või kui õpilane käib regulaarselt logopeedi juures. Diferentseeritult hinnatavate õpilaste nimekiri kinnitatakse õppenõukogu poolt.
2. Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafialemaseid spetsiifilisi viga vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks.

§ 9. Kokkuvõttev hindamine

1. Kokkuvõttev hinne on veerandi- ja aastahinne.
2. Poolaastahinne pannakse välja nendes õppeainetes, mida õpitakse ühe nädalatunniga õppeaasta jooksul. Ülejäänud õppeainetes pannakse kokkuvõttev hinne iga veerandi lõpus ja aastahinne.
3. Õppeaine veerandi- või poolaastahinne pannakse välja vähemalt kolme arvestusliku hinde põhjal.
4. Kui õpilane ei ole veerandi või poolaasta lõpuks nõutavaid kontrolltöid sooritanud ja märke «x» asemel ei ole hinnet, pannakse märke «x» asemele hinne «nõrk», mis tähistab nõutavate teadmiste ja oskuste puudumist.
5. Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse järgmisel veerandil antud õppeaines tugiõppetunde, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
6. Õpilasele, kes on koolist pikemat aega puudunud mõjuval põhjusel ja ei ole veerandi või poolaasta lõpuks nõutavaid kontrolltöid sooritanud, pannakse veerandi või poolaastahinde asemel e-kooli klassipäevikusse märke «x» (hindamata). Õpilasele rakendatakse tugiõppetunde ja antakse võimalus kontrolltöid või ülesandeid järele vastata õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni. Õppeaine veerandi- või poolaastahinne pannakse välja pärast nõutavate kontrolltööde või ülesannete täitmist.
7. Kui õppeaine veerandi- või poolaastahinne on jäänud välja panemata (märke «x») ja kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindetele «nõrk».
8. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandi- või poolaastahinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
9. 9. klassis pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeaines, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
10. Õppeainete kokkuvõtavad veerandi ja poolaastahinded ja aastahinded kantakse e-kooli klassipäevikusse ja klassitunnistusele.

§ 10. Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
2. Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.
3. Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.
4. Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtustele ning heade tavadele.
5. Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.
6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada ainepõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimapp sobib arenguvestluse alusmaterjaliks.

§ 11. Sõnaline hindamine

1. Sõnalise hindamise korral antakse õpilase õpitegevusele ja õpitulemustele õppeprotsessi käigus suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid.
2. Sõnalised hinnangud kirjeldavad õpilase arengut, õppeprotsessis osalemist, kooliastme pädevuste ja õpioskuste kujunemist ning õpitulemusi. Sõnalistes hinnangutes tuuakse esile õpilase edusammud ning juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning lünkadele teadmistes.

Käitumise ja hoolsuse hindamine

§ 12. Käitumise ja hoolsuse hindamine

1. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis, kooli üritustel, kooli esindamisel väljaspool kooli ja kooli bussis.
2. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
3. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

4. Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
5. Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
6. Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
7. Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning ei allu õpetajate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduvate põhjusetu puudumiste korral.
8. Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
9. Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
10. Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
11. Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

§ 13. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

1. Ridala Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
2. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
3. Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal õppeveerandil,
4. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse e-kooli klassipäevikusse ja klassitunnistusele.
5. Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel.

Hinde ja hinnangu vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

§ 14. Hinde ja kokkuvõtva hinnangu vaidlustamine

1. Õpilase seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 15. Vaidlusküsimuse lahendamine

1. Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilase või lapsevanema nõudmisel aineõpetaja, klassijuhataja ja/või direktor või direktori asetäitja õppe- ja kasvatustegevuse alal.
2. Hinde pannud õpetaja on kohustatud selgitama hindamise põhimõtteid, korda ja hindekriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust.
3. Vajaduse korral vaatab vaidlusaluse küsimuse läbi kooli õppenõukogu, teeb otsuse ja teavitab sellest õpilast ja lapsevanemat viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

4. Kui õpilane või lapsevanem ei ole kooli juhtkonna või õppenõukogu otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli pidaja poole või kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul arvates otsusest teadasaamisest.
5. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostav ametnik on kohustatud vaidlusküsimuse lahendamaks kümne tööpäeva jooksul arvates avalduse saamisest ja teavitama sellest õpilast ja lapsevanemat ning direktorit kolme tööpäeva jooksul.

Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine

§ 16. Põhikooli õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

1. Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu 5-10 õppepäeva jooksul õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 25 augustini. Õppepäeva pikkus kuni 5 tundi. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse ning hinne kantakse e-kooli.
2. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu aastahinnete alusel enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö hinne märgitakse e-kooli klassipäevikusse.
3. Kui õpilasel on õppeperioodi lõpus kolm või enam «puudulikku» või «nõrka» aastahinnet ja/või täiendava õppetöö tulemus ei ole vähemalt «rahuldav», siis otsustab õppenõukogu iga õpilase klassikursuse kordamajätmise või järgmisesse klassi üleviimise individuaalselt.
4. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

§ 17. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
2. 1.-8. klassi õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse üle järgmisse klassi enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
3. Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
4. Põhikooli 1.-8. klassi õpilane viiakse õppeperioodi lõpus üle järgmisse klassi, kui tema aastahinne on kõigis õppeainetes vähemalt «rahuldav».
5. Õpilane, kelle käitumise aastahinne on «mitterahuldav», ei arvestata seda ühe puuduliku hindena ja see ei ole takistuseks järgmisesse klassi üleviimisel.

§ 18. Põhikooli lõpetamine

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõputunnistusele kantakse ka III kooliastmes tehtud läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö teema. Loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö vms.
3. Põhikooli lõputunnistuse võib õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega välja anda õpilasele:
  - kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
4. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

§ 16 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus

1. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
2. Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada «Eesti keel teise keelena» ainekava alusel.
3. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.
4. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest teeb kool talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Muudatuste rakendamiseks koostatakse individuaalne õppekava.
5. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, siis rakendatakse individuaalset õppekava üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.
6. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul tavaklassis individuaalse õppekava alusel.
7. Vastavalt vajadusele võib kool moodustada õpiraskustega õpilaste klassi või väikeklassi.

§ 17 Karjääriõppe korraldamine Ridala Põhikoolis

1. Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsustetegemist ning eneseteostust.
2. Õpilasi suunatakse:
  - tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, saama teavet muutustest töömaailmas ning nendest lähtuvatest tulevikuprognosidest;
  - teadvustama oma huvisid, võimeid, oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
  - arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, meeskonna- ja infotööoskusi jm, et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks ja elukestvaks õppeks.
3. Koolis kuuluvad karjääriteenuste süsteemi:
  - erinevate elukutsetega tutvumine õppekäikudel;
  - rollimängud;
  - erinevate õppimisvõimaluste tutvustamine ainetundides;
  - kohtumised erinevate spetsialistidega, erinevate koolide esindajatega;
  - spetsialistide/karjäärinõustajate juhendamisel kutsesobivustestide täitmine;
  - 9.kl õpilased õpivad karjääriõpetust.

§ 18 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.
2. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Ridala Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

§ 19 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

1. Õpetaja planeerib oma töö õppeveerandi, poolaasta või õppeaasta kaupa.
2. Töökava aitab tagada õppeprotsessis tegevuste läbimõeldust ja eesmärgipärasust, kavandada üld- ja valdkonnapädevuste ja läbivate teemade lõimimist õppeaine õpitulemustega.
3. Töökava koostamisel lähtub õpetaja põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli õppekavast.
4. Töökavas on esitatud: Aeg, teemad ja alateemad, kasutatavad meetodid, õpitulemused, kontroll ja hindamine, õppematerjal põhiõpikus, lisamaterjal.
5. Õpetajad teevad koostööd ja jagavad kogemusi kolleegidega.
6. Õpetajad töötavad vastavalt vajadusele töögruppides, mis tegelevad kooli arendustegevuse või mõne muu koolis päevakohase õppekasvatustöö teemaga.

7. Õpetajate koostöö tulemusena toimub õppeainete lõimumine, õppekursioonid ja klassiruumivälised õppetegevused, projektipäevad, rühmatööd koostöö õppimiseks jne.

§ 20 Ridala Põhikooli õppekava täiendamise ja uuendamise kord

1. Kooli õppekava kehtestab direktor.
2. Ettepaneku õppekava uuendamiseks võivad esitada kooli juhtkond, pedagoogid ja pedagoogide töörühmad.
3. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
4. Ettepanekud õppekava muutmiseks või täiustamiseks kiidab heaks õppenõukogu enne uue õppeaasta algust.